

Дослѣды зъ поля статистики.

III.

Всіходна а західна Галичина.

можна думать сомневаться. Экономическая программа лѣницѣ не есть иначеъ иначимъ, искъ ало-
женный на борьбу соискомъ гденихъ econo-
мичныхъ пытаний безъ всякого основного по-
ложения сущности сихъ пытаний. Въ переваж-
ной части своихъ точекъ нагадуя си программа
все проблему копію тыхъ экономическихъ ре-
формъ, иккъ переводить ик. Бисмаркъ въ Нѣ-
меччинѣ. Такъ пр. точка о надворѣ фабрикъ
и предпріемствъ, о обеспечению рабочниковъ на
случай слабости и элементарного нещастя, искъ
такожъ II точка о реформѣ опѣки надъ убо-
гими, суть живещь ванти аѣ реформъ ик.
Бисмарка, а радше лише зъ самыхъ заголов-
ковъ тыхъ реформъ. Точка о асоціаціи малыхъ
промышленецѣнъ и о аграрныхъ реформахъ за-
ключая въ собѣ голій фразы безъ всякого,
хочбы трохи позитивного содержания, а цѣла
программа лѣницѣ, такъ шумно внесена въ радѣ
державной, видимо обчищена лише на поверх-
ховный ефектъ, а не на дѣйстну поправу
справдѣ сущного стану экономичного.

Но никакше представлісся програма перша. Нѣкто не заперечить, що реформа податковъ а именно введеніе рациональнаго податку особыстю - доходового и податку бть рентъ въ многомъ може причинитися до поправы фінансового стану державы. Але кто згадає на то, якъ доси у насъ податковой реформы переводятся, кто пригадає себѣ хочьбы "реформу" грунтового податку, сей мусить дуже сумніватися, щобы такого рода реформы вильнули користю на поправу економичнаго стану людности. Рѣвножъ треба дуже сумніватися, щобы одна реформа спадщиннаго права при малыхъ посѣлостяхъ могла сама собою подвигнуть наше селянство въ его упадку. Справдѣ тутъ треба згодитися съ замѣтомъ лѣвицѣ, що дѣйстній станъ селянства ажъ надто мало дослѣженій и выясненій, щобы на подставѣ таکъ непевныхъ и неточныхъ матеріаловъ можна оцѣнити правдивый станъ нашего селянства, выкрытии всѣхъ головнїхъ причинъ его упадку и перевести успѣшно загальну реформу селянскаго стану. До того еще станъ селянства и причины его упадку суть надто отмѣнній и рѣжнородній въ поодинокихъ краяхъ коронныхъ, щобы можна надѣятися на успѣшність якого небудь "Universalmittel" для австрійскаго селянства. Тутъ треба основныхъ, совѣтныхъ и всестороннихъ дослѣдовъ, студій и такихже реформъ. Жаль, що на се не заносится, а выставленій "економичнїй програмы" выходять лише на "лицитацию о популярностї", на то, щобы шумными словами закрытии сумній станъ. Чи не булабы пора виятися поважно до поправы економичнаго стану, замѣсть ставляти воздушнїй програмы економичнїй, що нѣкого не въодягнуть, не нагодують и не огроють?

и тагонизмъ между заходными и вѣходными
иками галицкими не только въ политич-
къ, але и экономичныхъ спранахъ впада въ
каждому, кто хочь троха пильно слѣдить.
личне поступованье галицкихъ Поляковъ.
правдѣ треба признати, що такъ въполь-
го, а разумѣеся, въ еще большой мѣрѣ въ

Подъ Галичину на честь выходну въ захбдну не есть лише химерный, икъ се часто люблять говорити гдякъ Поляки. Въ добру хвилю глубшоа реваги самы Поляки часто переводить на дѣлъ такій подъ Галичину, а певна рожнородность, а начь суперечибсть и антагонизмъ между захбдными и выходными Поляками галицкими не только въ политичныхъ аде и экономичныхъ спраахъ впадае въ очи каждому, кто хоть троха нильно слѣдить публичне поступованье галицкихъ Поляковъ. И справдѣ треба признати, що такъ въпольскаго, а разумѣсся, въ еще большой мѣрѣ въ руского становища сей подъ Галичину на дѣлъ части маа свою рацію и свои даже важни причины. Вже то одно, що тутъ а тамъ жиотъ два отрубни народы, творить важну и справедливу подетаву такого подълу. До сего душати ржнициъ самого поземельного (територіального) характеру обохъ частей, ржници отдаленя отъ осередка всесвѣтной торговлї и культуры, ржнициъ экономичнї и т. д. Можно смѣло сказать, що для доброго познання краю, его потребъ, его можливого розвою и поступу треба зважати на ту ржницю обохъ частей Галичини и що иѣчого шкодливѣшого для доброго познання стану краю, якъ коли въ замѣру або въ неуваги ту ржницю поминаєш, а начь затираєш.

Тожь годится прослѣдити ту рѣжницю обохъ частей Галичины такожь и въ станѣ людности, выказаномъ въ списѣ въ р. 1880. Для повної студіи будобы навѣть дуже добре перейти и поровнati варбестъ людности не только обохъ частей Галичины, але и каждого поодинокого повѣту, однакожь се дуже тяжко теперь зробити, понеже отъ р. 1869—1880 объемъ поодинокихъ повѣтovъ подлягъ значнымъ змѣнамъ черезъ придѣленье громадъ одного повѣту до другого, с. в. черезъ змѣну въ територіальному подѣлѣ повѣтovъ, а доси нема повного выказу тыхъ змѣнъ въ територіальному объемѣ повѣтovъ и тымъ споводованого змененія або ваглядно збѣльшения людности дотычащихъ повѣтovъ. Якъ небудь и межи объемомъ вѣхдной а захдной Галичины въ що ино згаданыхъ причинъ могла зайти певна змѣна, то всежъ она въ прирѣвнаню до цѣлости обохъ частей Галичины представляється дуже малозначною, майже зонеѣмъ счеваючою, понеже тутъ ходить лише о змѣнѣ на границѣ обохъ тыхъ частей, а не въ ихъ внутрѣ. Подѣлъ Галичины на двѣ части пріймаємо такъ, якъ се и доси практиковано и якъ се мѣжъ іншими такожь и Рапацкій принялъ въ свой працѣ „Ludnoѣ Galicyi“, отже до захдной Галичины вачисливмо 27 повѣтovъ положеныхъ на лѣвомъ березѣ Сяну, а до вѣхдной Галичины 47 повѣтovъ, положеныхъ на правомъ березѣ розмежнои рѣки — Сяну.

Варѣть такъ загальной людности якъ и

Численность популяции в 1869 г.		Численность популяции в 1880 г.		Прибыль в 1869—1880 годы в %		Численность популяции в 1880 г.		Прибыль в 1869—1880 годы в %	
% барата	% языка	% барата	% языка	% языка	% языка	% барата	% языка	% барата	% языка
1,788.141	88.0%	1,896.375	87.8%	+ 108.234	6.03%	2,230.121	65.8%	+ 197.113	8.83%
81.788	4.2%	89.308	4.2%	+ 7.520	9.19%	702.158	20.7%	+ 99.471	14.16%
150.749	7.5%	164.029	7.5%	+ 13.280	8.80%	424.684	12.5%	+ 97.229	22.80%
9.763	0.5%	8.849	0.5%	(убыток) — 91.4	-8.9%	30.612	1.1%	+ 5.568	17.6%
всего		всего		всего		всего		всего	
1,994.532		2,030.441		100%		100%		100%	
92.5%		100%		прибыль		прибыль		прибыль	
1,879.692		2,158.561		100%		100%		100%	
92.5%		отже		убыток		убыток		убыток	
1,962.891		129.034		— 91.4		— 91.4		+ 302.142	
87.5%		прибыль		прибыль		прибыль		прибыль	
3,265.033		3,387.575		100%		100%		100%	
86.2%		христиан-		христиан-		христиан-		христиан-	
114.850		всего		всего		всего		всего	
6.1%		члены		члены		члены		члены	

Вже самъ побѣжній поглядъ на представлений тутъ цифры оправдує то, що ми попереду сказали про рѣжницю межи вѣхдною захѣдною Галичиною. Два осѣбнія народы — въ вѣхдной Галичинѣ Русини, въ захѣдной Поляки — творять корѣнне населеніе краю. До першихъ належить вѣхдна, до другихъ захѣдна Галичина. Захѣдна Галичина представляє бѣльшу одноцѣльностъ населенія. Майже 88%, всеси людности захѣдної Галичини творять Поляки, такъ що тамъ майже доперва

аждый десятый житель земли, невольской народности да и
чина представляем далее члены
народности, а толь тутъ мож-
творять Русины (жители Гали-
чину людей восточной Галичины
же 66 Русиновъ, то живы въ
чужой элементъ членовъ на-
ции, що бы сказалихъ деревни
живь супольности въ деревне
бъ, безвредно въдъ погадаютъ
далеко проникншатъ бы
лени. Коли изъ восточной Галичины
88 Поляковъ приходе пересе-
идлы, 4 Русиновъ и члены |
менъ), то съ восточной Галичины
съчно на каждыя 66 Русиновъ
ль, бльше кѣль 13 живы въ
земецъ). Тому то супольность
нальне и економичне житъ ку-
ль отмѣниожъ складъ восточной
восточной Галичины членовъ
атиси въ однѣ а изъ други
ю. Подѣль Галичины на вѣ-
одну и заходну, не есть истина
выдумкою, але есть фактъ
мыъ. Увидѣть себѣ тѣльни
ний свойства каждыи восточни
и, представимо сойдъ, що иѣ тѣ
г҃ѣдно дѣлаютъ и рожняютъ, и
слѣдокъ сего дѣлни тѣль наро-
дитъ супольности восточной Галичины
чины не може бути однѣй. Су-
ходной Галичины, якоиа изъ
Поляковъ, а только въ 1/10 член-
родныхъ элементовъ живы и живы
супольности восточной Галичины
и въ неспопна 7/10 частей изъ Ру-
льше якъ 3/10 въ чужонародной
въ. Національный розвой въ
и въ заходной Галичинѣ живы
далеко успѣшиште и односта-
розвой руской народности изъ
ивъ, тымъ больше, що волын-
китъ обортавъ заходной Галичи-
ты супольности, а руске житъ
въ восточной Галичинѣ держати
бомъ людѣ, въ нечисленной член-
малочисленной, а при тѣль
бѣ интелигенціи. Польска суполь-
ной Галичины, хочбы до неї
пріязно вѣль чужонароднѣ сущи-
нборювати великихъ переселен-
ъ борбѣ о свое существование
бо въ заходной Галичинѣ про-
майже на 9 Поляковъ единъ членъ
ти, а на 12 христіянъ 1 жидъ, та-
коли въ восточной Галичинѣ про-
Русиновъ бльше якъ одинъ членъ
9 христіянъ 1 жидъ. Иль въ буде
восточной Галичинѣ суть бльше
такъ численнѣ якъ Поляки, то и
елементъ восточной Галичины же
подмогу въ дѣланю польскогъ
восточной Галичины, а сей польсь-
Поляковъ" проявлялся изъ поль-
скогъ Галичины, а не изъ восточ-
ной Галичины.

въ засадѣ съ тымъ людскимъ под-
ницкого, але замѣтіи, що бѣ
войска для охороны численныи
тыхъ въ полонъ, анѣ грошей
живлени — и прите обѣць не
достати средства. Але юла Бра-
вязъ-нараズъ писати о тѣмъ до кон-
конецъ отповѣнь : „Гадка, щои
звеныхъ хлоповъ до выхонуши
и мало власныхъ робѣть, ѿть
можлива лишь при больше спри-
винахъ, не теперь... если будуть
нихъ въ вбунтованыи селянъ, то
каждому десятому отрубати чѣ-
по однѣй руцѣ и всѣхъ выпустити
сбѣъ застращить ихъ болѣе, иже
тна ; доказаомъ сей користи сур-
минувшости“.

Ось такъ то рѣшено для
Браницкій, уступающи вагъ
тичѣвъ и не находища подъятія
значивъ вѣнно-судову крѣпость
ухвалила покѣстити 700 людей
селяхъ и мѣстахъ полуздѣніи.
Пронѣдники мусѣли подѣлиться
строжшой карѣю, вбѣдѣ сѧтъ
трый все таки помилуванъ
бѣгославши ихъ на работы въ
львовскіи крѣпости. Четырій
королѣвской милости просили
послухъ его волѣ. — пришѣ
въ дни 13-го серпня — засѣ
нести на собѣ твои гадки, про
того тѣлько людей лише

Помѣжь начальниками
и для примѣру строжайшаго
закона, разумѣется, первыи вск

кару по три разы на добу. Все это тѣло было покрыто ранами — говорить торжественно Младанович! Полковникъ проводивъ въезджающихъ до его табору шляхту до вязницъ, где сидѣвъ Гонта, и показавъ тѣи нещастного сотника. Кроме того увязнили Донцъ жену и четыри дочки сотника, приставили ихъ до табору. Тутъ укарано ихъ кѣлька разы прилюдно за те, что не донесли про зраду мужа и батька, а оттакъ выслано на выгнанье. Сынъ Гонты выратувався тымъ, що уѣхъ до Волощины, разомъ съ сотникомъ Уласенкомъ. Рухоме майно Гонты сконфисковано а Младановичъ нарѣкавъ лишь на те, що Кречетниковъ не выдавъ его потерпѣвшимъ шляхтичамъ, а правоиивъ для себе яко воинну добычъ... Намъ годъ провѣрити, о сколько Младановичъ опи-савъ пересадно розказаний собою факты, але та-ке потверджене вагальнога ихъ образу находи-мо въ запискахъ Кребесь. Она подае, що гене-раль Подгоричанинъ отвѣданъ ви въ селѣ, де она скрывалась, занявся даже ви долею, пе-ренѣвъ ви до Уманя, обезпечивъ ви удержанье и идучи въ дальшій походъ, съ слѣзами про-сивъ Кречетникова, щобъ взявъ ви подъ свою овѣку. Кречетниковъ потѣшивъ ту малу дѣв-чину, котру самъ Гонта выратувавъ отъ смер-ти. Разомъ съ братомъ привѣвъ ви Кречетни-ковъ до шатра, де она побачила Гонту, лежа-чого лицемъ до землѣ, але одягненого ще въ мундуръ уманськой милиції. „Кречетниковъ— розказувъ Кребесь — ударивъ Гонту палкою въ голову, по чѣмъ Гонта поднявся. Тогда гене-раль, показуючи на насть, сказавъ: „Погляни на тѣи нещастніи сироты!“ Гонта подививъ на насть хвилю, оттакъ отвернувшись и крикнувъ: „Чортъ ихъ бери!“ — и зновъ упавъ головою до землѣ...“

По колькохъ дняхъ тыхъ каръ и мукъ передавъ Гуревъ Гонту вравъ съ другими увязнеными, жителями польской Кіевщины, подъ сторожу отряду польского войска. Ихъ переведено до головной польской кватиры воинной, которая находилась въ селѣ Сербанъ въ окрестности Могилева на Днѣстрѣ.

Тутъ очѣкували вязнѣ черезъ мѣсяцъ суду, подчасъ коли начальникъ польского войска зносился съ королемъ и пока не установлено пляну до переведенія того процесу. Въ той часъ головнымъ начальникомъ невеликихъ воинныхъ силъ, якими разпоряджала Польша въ полуднево-захѣдномъ краю, бувъ ловчій коронный Ксаверій Браницкій, личный другъ короля Станислава Понятовскаго. Браницкій мавъ специальное порученіе дѣлать противъ конфедератовъ. Въ той цѣли розложивъ онъ свои невеликіе силы доломъ при бѣгу Днѣстрагому, щобы перетати зношенія конфедератовъ съ Волошиною, де находились въ той часъ конфедератскіи начальники и резервы и куды утѣкали партіи конфедератовъ по кождомъ пораженію. Чи Браницкій бувъ занятый выключно своимъ дѣломъ, або чи уважанъ свои силы за слабій, або, може бути, думавъ, що селянське повстанье, гробне для конфедератовъ, случилось на руку для польского правительства, — досить, що онъ не рушився въ мѣсяця на вѣсть о народномъ повстанію и не предпринявъ нѣякихъ мѣръ, щобы те повстанье придавити. А тымъ часомъ т-перь, вовсѣмъ противъ его волї, прийшлоги ему стати судію увязненихъ селянъ. Якъ видно съ дойшовшои до насъ переписки Браницкого съ королемъ, бувъ бувъ своего часу чоловѣкъ либеральный и гуманний, не подавливъ фанатичныхъ и ексклюзивныхъ погандовъ шляхты и по своимъ вродженомъ мяг-

кімъ характеръ бувъ противной всякой звичайной розправѣ. Въ письмѣ до короля въ дні 10 го липня, выѣщающи о присланыхъ вязняхъ, высказує Браницкій въ слѣдующихъ словахъ свои погляды и свое положеніе въ тѣмъ дѣлѣ: „Туть панує загальна радость: окрестній помѣщики и жиды вѣчно мене облягають, радять четвертувати, палити, вбивати на колъ, вѣшати безъ милосердія. Все гуло лишь: „Карай! убивай!“ Я поясню имъ, що только якусь часть виновниківъ прикажу карати, а решту отошлю для крѣпостныхъ роботъ и для построения улицъ въ мѣстахъ. Але они ненастанино допоминаються кары. Въ іншій часъ я и не слухавбы ихъ, але теперъ я мушу имъ уступати, бо даюте вже чути голосы, будто весь той бунтъ повстанъ въ нашої намовы. Та люде, що утѣкали товарами за границю при появленію двохъ-трехъ гайдамаковъ, теперъ видячи ихъ въ неволі, покавують етрашну бучину чучність и отвагу и добиваються тої чести щобъ бути катами! Радять менѣ за примѣромъ Потоцкого*), укарати смертею поголовній села, котрій брали участъ въ повстаню, нощадячи нѣ женщинъ, нѣ дѣтей... Надармо представляю имъ, що въ слабо населеній області годъ выгубити населеніе... Я намѣря такъ поступити: деякихъ гайдамаковъ прикажу карати для вдоволенія пановъ помѣщиковъ а решту (а ихъ буде больше якъ тысіачъ) вишлию для повиненія крѣпостныхъ и мѣскихъ роботъ до Кам'янця, Львова и до вашої королівської милости въ Уяздовъ. Король вгодив

^{*)} Ся згадка относится до гетьмана Іосифа Потоцкого, котрый усмирилъ селянське повстаніе въ Брацлавщинѣ въ 1702-омъ роцѣ.

скій політиць, як цѣломъ житю парламентаріймъ и публичніомъ. Елементъ жидовський есть о больше якъ 5%, сильнійшій въ західній Галичинѣ (13-8% всієї людності) якъ въ західній (7-5% всієї людності), що очевидно мусить обійтися такожъ отмінно на суспільноти західної а західної Галичини. И спріядв бачимо, що жидовський елементъ варбъ за послѣдніхъ 11 лѣтъ въ західній Галичинѣ о 8-8%, а въ західній ажъ о 22-8%, с. е. о 14-08%, больше якъ въ західній Галичинѣ. Щожъ доперша сказати о впливѣ економичнімъ сего елементу! Для кожного бівстороннього ясно, що такъ отмінний складъ народніхъ елементівъ західної а західної Галичини мусить видавать земельмъ отмінній обійми житя и вести до отміннихъ результатівъ. Въ интересѣ основного підзанання краю слѣдувало бы отже всюда слѣдити осібно за становомъ західної а західної Галичини, а не затирати сеї робжницѣ, якъ съ доси у наслідь замѣромъ въ всѣхъ публікаціяхъ, такъ у рядовихъ якъ и неурядовихъ, о станѣ и розвою Галичини дѣліся, бо черезъ то только виникає въ будь загаль, правдивий станъ Галичини представлена інвірно, а тымъ часомъ житя поступає дальше свою дорогою інакше въ західній, а інакше въ західній Галичинѣ и потребує отміннихъ средствъ поправы и зарады.

(Дальше буде.)

Зъ судовои салѣ.

Решовъ 11 грудня.

Для 11 грудня розпочалася въ окружній судѣ въ Решовѣ передъ присяжними даже цѣкава розправа о замордованіе христіанськимъ жінкамъ жидовською родиною. На лавѣ обжалованыхъ засіли: 1) Мошко Риттеръ, родомъ зъ Лютчи коло Стшикова, 51 лѣтъ, жонатый, власнітель господарства въ Лютчи, обжалований о злочинствіи скрутоубійчого мorderства служницѣ Францішкії Міхѣль. Дальше обжалованій о чинній співучасти: 2) Гітла Риттеръ, 45 лѣтъ, жінка Мошка; 3) Бейла Риттеръ, 19 лѣтъ, дочка Мошка, теперъ замужна Найманъ; 4) Хая Риттеръ зъ Лютчи, 16 лѣтъ въ 5) Марцель Стохлинській, 42 лѣтъ, Полякъ, жонатый, халупникъ зъ Лютчи. Яко приймаж судія засідаєтъ въ тоймъ процесії съ виняткомъ одного самій селяне и маючане, (одинъ приймажний боявся засідати, що його не поднадали). До розправи покликано 44 свідківъ и двохъ лікарівъ, яко звідцівъ.

Актъ обжалованія описує станъ дѣла такъ: Въ громадѣ Лютчи, коло Стшикова, мешкала заробінна, надъ 30-лѣтна Францішка Міхѣль, незамужна. Францішка черезъ колька лѣтъ передъ тымъ служила трема наворотами, кожнимъ разомъ 1—2 роківъ, у Мошка Риттера. Послѣдній разъ опустивъ у нихъ службу на Великій 1881 р. и отъ того часу жила въ коморіймъ у робівихъ людей. Під часъ життя 1881 р. жила у Зофії Міхѣль, а отъ веснянихъ життя ажъ до 27 падолиста 1881 р. у Зофії Стохлинській въ Лютчи. Францішка обійтівши зъ служби бѣгъ Moшка, все таки нахочотишише вишла до него на

роботу, бѣгъ него добривала їду, и у него дуже часто почувала. Братъ Францішкії, Іосифъ Міхѣль збінає, що взявъ єї бувъ въ позній осені до себе и чинивъ її докоры, що она вислугується жідамъ, але Францішка по кѣлькохъ дніхъ у брати затужила за жідами, и вишла до нихъ на роботу, кажучи, що Мошко и Гітла, то немовъ си батько и мати; отъ того часу брати свого обходили. Дня 27 падолиста 1881 р. покинула Францішка коморіе у Зофії Стохлинській, а перенеслася до своєї свідочки Саломені Стохлинськії, жінки співобожданого Марцеля Стохлинського. Около 2 оні години по полуночи Францішка по вечірній прїйшла до Саломені и тамъ зъїла капусту и фасоль. Марцель Стохлинській підъ тобі часъ виїшовъ зъ дому до сусіда свого и Мошка, Хіеля Фельбера, а зъ буттамъ пішовъ до Мошка. Коли Францішка була у Саломені, прїйшла до неї Бейла, старша дочка Мошка, и запыталася, чи она не пішлаби до двора на службу. Францішка відмовила. Підъ вечіръ она вишла до Мошка, бо тобі казавъ її прійти по молоко. Підшовши по те злоснє молоко, Францішка вже не вернула и нѣкто вже єї більше не видѣвъ. По селѣ розбіла заразъ погодбрка, що Францішка мусила згинути хиба въ дому Мошка, бо она була людина спокійна, роботища, смирина, твереза, згблива, — вороги вже не мала жадніхъ. Се утверждало людей тымъ більше въ ихъ здогаді, що сама Францішка жувала передъ людьми, що „нѣкідъ не давъ її розрѣшилъ при сповѣді за те, що вдається съ жонатымъ чоловікомъ“; передъ смертю она плачала зъ жалю, але не хотѣла сказати овонімъ товаришкамъ, котрій се іменіо тобі „жонатый“. Але въ селѣ знали, що она вдається съ Мошкомъ, бо нѣкде інде не пробувала; впрочемъ вільмъ було звѣстно, що Мошко чоловікъ неморальний, розпустникъ, мотивний и „чарбникъ“. Свідки збінали, що Мошко бѣгъ часу, якъ пропала Францішка, доштукувавъ людей, що сталося съ нею (очевидно, хотѣть дослѣдити, якъ думають люди), страшно змѣнившись, посумнінні, ставъ прібитимъ, и отъ часу до часу розпушкавъ байку по селѣ, що Францішка зналає зъ Бѣлемъ, и що тобі кинувъ єї въ воду; то само голосила її жінка и дочки. Власти безпеченості старалися дійти причини смерті Францішки, и хоча були тобі самон думки, що єслин, але не мали очевидніхъ данихъ чѣпаки Мошка и его родину. Ажъ 6 марта 1882 р. случайно знайдено трупа Францішки въ виновѣ, зарослому корчами. Донесено властямъ; зъїхала комісія слѣдча зъ повѣтового суду въ Стшикова. Комісія ствердивши тогомъ особи ствердила дальше, що трупъ лежавъ близько дому Мошка Риттера и Марцеля Стохлинського. Дальше комісія знайдла о 21 кроковъ бѣгъ трупа одну сплетену косу волоса, а о 11 кроковъ дальше другу косу; о 1000 кроковъ знайдено звітій шнурокъ. При комісії сестра Францішки познавла, що се були коси замордовані, — шнурокъ бѣгъ тобі самий, котрій замордована обіузувала собі шнаги на хобі розбій. Потомъ комісія взялась до огляду и секції трупа. Трупъ лежавъ лицемъ до землі, руки підъ грудьми въ кудакъ стисненій. Долішня половина тѣла лежала въ воді потіка, а горішня на березѣ. Зъ голови Францішка була скора и мясо зняті, пальці зубами погрізені, що да лінія розрубана, шія перерѣзана, животъ порізаний, часті родини вирѣзані; лікарі орекли, що Францішка була бѣгъ 3—4 місяцівъ бременна, и що підь нею виїла Гонту зъ неї винятый (се забілано по смерті); що Францішка згинула бѣгъ перерѣ-

зані горла, впередъ заморочена двома ударами обухомъ сокири; що скору зъ голони зняті, такъ що лиши малій окраїн сокири зоставъ наді яснадою носа; знайдений коси обтятій остриємъ ножемъ.

По томъ судія слѣдчій съ жандармами перевівъ строгу ревізію — въ мешканію, пивницу и будинкахъ Мошка; ревізія повторилася колька разбіть. При ревізіяхъ знайдено у Мошка сковану підъ софою замашисту сокири, на котрій були червонобрматій піламы и приладиль звітій звітій волоса. Дальше спостерѣгъ судія слѣдчій и жандарми, що пивниця Мошка була передѣлена на дій часті: по правобі руці були засипані бараболі, а по лівобі було чистеніко виметено, ба що більше, земля була свіжо розкалемъ скопана и виробнана. Се дуже ударило судію и жандармовъ. Мошко запытаний жандармами, діячого земля скопана и вироджена, сказавъ незвичайно змѣшальній, що черезъ оконце пивницї упала земля до пивницї, и біль назавъ служниці вимести, при чомъ мала и її жінка помагати. (Опосля показалося, що се неправда). Тѣло замордовано могло бути перенесено до винови лиши по прихату Марцеля Стохлинського. Розбіочно отбулася такожъ ревізія у скопка и сусіда Мошкового, Хіеля Фельбера. У него забрано два ножі, близькучі, острі; однімъ зъ нихъ була Францішка зарезана. Скопинко вину у Мошка сокири и приладиль звітій до неї винове отдано до суду знатокамъ и та орекли, що піламы на сокири суть зъ „крові“, але чи зъ людской, сего рѣшучо певно не можна сказати, хоча и се „може бути“; волосе же, дослѣджене микроскопомъ, узнали знатоки „людской“ волосью зъ голови, що до грубости и барви дуже подобнимъ до кость, знайденихъ коло трупа.

Арештовано Мошко и її жінку Гітлю, опобла и її дочки Бейлу и Хаю, яко сильно подозрінніхъ о замордованії Францішки. Всі они до послѣдній хвили виїраються, заперечуючи, будьтоби у нихъ 27 падолиста 1881 р. була Францішка, и покликуються на свідківъ Яна Телеша, Войцеха Гaborского и Маріянна Стохлинського, котрій будьтоби вечеромъ бѣгъ нихъ отходили, при чомъ їхъ Мошко зъ свіжкою отпроважувавъ зъ хати, — они, каже Мошкова родина, були виїдли Францішку. Тымчасомъ переслуханій свідкі: Телеша и Гaborский збінали, що винови зъ хати Мошка ще передъ виномъ, сонце єще світло, не треба отже було сївчики, а Маріянна була пішла ще передъ ними. Кромъ того слѣдство дало богато матеріалівъ доказуючихъ, що Мошкова родина замордовала Францішку въ пивницї, и що винови звітій домъ въ секретъ Марцелеву о смерті її свідочки, Марцель змішався, почервонівъ, трася, говоривъ не до річки, такъ що жандарми узнали отвітнімъ її арештувати. Під часъ ескорти до Стшикова а оттакъ и въ судъ отшижовсько збінавъ Марцель, що Францішку замордувала Мошкова родина, ба що навѣтъ и біль чину въ мордерствѣ взявъ участі. Марцель зложивъ слѣдуючо збінанье: Два тижні передъ смертю Францішка обявила старшій дочці Мошка (а та зновъ оповѣда се Марцелеву), що чуєся матерю. Въ тоймъ самомъ часѣ Мошко въ своїмъ домѣ признався въ секретъ Марцелеву о своїмъ вінчаннію до Францішки и радився її винови чотири очі, що съ нею зробити? Опосля Мошко підхідяючися Марцелеву сказавъ, що має до него довѣріе, що бітъ его не здрадить, заявивъ, що нема іншого виходу, якъ убити Францішку, и завінавъ сго, що прїшовъ до него тоді, якъ Францішка буде у него. Въ тиждень підомъ оба умовилися, що Францішку убютъ въ пивницї, а лѣкіи Мошко, жінка и дочки не могли съ нею упоратися, то Марцель буде її держати за ноги. За тое Мошко обѣцавъ Марцелеву 50 зл., на що тобі згадився. Дня 27 падолиста Марцель лишивъ Францішку въ своїй хаті, а самъ пішовъ до Фельбера зъ смокромъ до Мошка. Ту заставъ домашніхъ и Францішку, бо звітій, що она тамъ прїде по молоко и бараболі. У Мошка нѣкого не було. Йкісъ часъ въ хатѣ всі розмовляли, потімъ всі замовили и Гітлю возвела Францішку, щоби пішла съ нею до пивницї по бараболі; за ними пішовъ Мошко съ дочкиами а позаду нихъ и Марцель; біль замкнути за собою двері. Коли всі вийшли въ пивницю, Гітла підняла зъ кута приготовану сївчику; тамъ вже лежала и сокира. Марцель засвітивъ сївчикъ, Гітла подала сївчикъ Хаї въ та її засвітливу Францішку здивувала та церемонія и звернула лицемъ до Марцеля; але Марцель привнігла сївчикъ піднятою вже сокирою въ голову, а другій разъ лицемъ. Францішка охнула, але не упала; тоді Гітла и Бейла кипулися на ню, здерли зъ неї біль плахту и накинули її на голову, а потімъ при помочі Хаї и Мошка повалили на землю. Гітла зъ дочкиами придергала її за руки, Марцель за ноги, а Мошко підрізувавъ її ножемъ съ чорною рукоюю горло, такъ що аль хриснуло. Тобі „хрисноть“ такъ перелякавъ Марцеля, що дих чимъ скоріше уткнъ въ пивницї и вже не було прихату, якъ жіди здобили замордованої скору зъ голови и якъ підь добули, не знаєтъ, що съ підомъ зробивъ. Уткніши зъ пивницї и охолонувши въ страху, Марцель зачавися передъ свою хатою и вихідати, що буде далі. Въ північній побудові двері. Коли всі вийшли въ пивницю, Гітла підняла зъ кута приготовану сївчику; тамъ вже лежала и сокира. Марцель засвітивъ сївчикъ, Гітла подала сївчикъ Хаї въ та її засвітливу Францішку здивувала та церемонія и звернула лицемъ до Марцеля; але Марцель привнігла сївчикъ піднятою вже сокирою въ голову, а другій разъ лицемъ. Францішка охнула, але не упала; тоді Гітла и Бейла кипулися на ню, здерли зъ неї біль плахту и накинули її на голову, а потімъ при помочі Хаї и Мошка повалили на землю. Гітла зъ дочкиами придергала її за руки, Марцель за ноги, а Мошко підрізувавъ її ножемъ съ чорною рукоюю горло, такъ що аль хриснуло. Тобі „хрисноть“ такъ перелякавъ Марцеля, що дих чимъ скоріше уткнъ въ пивницї и вже не було прихату, якъ жіди здобили замордованої скору зъ голови и якъ підь добули, не знаєтъ, що съ підомъ зробивъ. На другій день Мошко виїнавъ Марцелеву 50 зл. однімъ банкнотомъ; біль збінавъ собі чоботи, дрови, овій матері давъ 6 зл. спадкового, 15 зл. загубивъ, а решту прошивъ. Въ домѣ Мошка Бейла сказала Марцелеву, що добре сталося съ Францішкою, бо для родини були виїдли. Тобі зъ пивницї и охолонувши въ страху, Марцель зачавися передъ свою хатою и вихідати, що буде далі. Въ північній побудові двері. Коли всі вийшли въ пивницю, Гітла підняла зъ кута приготовану сївчику; тамъ вже лежала и сокира. Марцель засвітивъ сївчикъ, Гітла подала сївчикъ Хаї въ та її засвітливу Францішку здивувала та церемонія и звернула лицемъ до Марцеля; але Марцель привнігла сївчикъ піднятою вже сокирою въ голову, а другій разъ лицемъ. Францішка охнула, але не упала; тоді Гітла и Бейла кипулися на ню, здерли зъ неї біль плахту и накинули її на голову, а потімъ при помочі Хаї и Мошка повалили на землю. Гітла зъ дочкиами придергала її за руки, Марцель за ноги, а Мошко підрізувавъ її ножемъ съ чорною рукоюю горло, такъ що аль хриснуло. Тобі „хрисноть“ такъ перелякавъ Марцеля, що дих чимъ скоріше уткнъ въ пивницї и вже не було прихату, якъ жіди здобили замордованої скору зъ голови и якъ підь добули, не знаєтъ, що съ підомъ зробивъ. На другій день Мошко виїнавъ Марцелеву 50 зл. однімъ банкнотомъ; біль збінавъ собі чоботи, дрови, овій матері давъ 6 зл. спадкового, 15 зл. загубивъ, а решту прошивъ. Въ домѣ Мошка Бейла сказала Марцелеву, що добре сталося съ Францішкою, бо для родини були виїдли. Тобі зъ пивницї и охолонувши въ страху, Марцель зачавися передъ свою хатою и вихідати, що буде далі. Въ північній побудові двері. Коли всі вийшли въ пивницю, Гітла підняла зъ кута приготовану сївчику; тамъ вже лежала и сокира. Марцель засвітивъ сївчикъ, Гітла подала сївчикъ Хаї въ та її засвітливу Францішку здивувала та церемонія и звернула лицемъ до Марцеля; але Марцель привнігла сївчикъ піднятою вже сокирою въ голову, а другій разъ лицемъ. Францішка охнула, але не упала; тоді Гітла и Бейла кипулися на ню, здерли зъ неї біль плахту и накинули її на голову, а потімъ при помочі Хаї и Мошка повалили на землю. Гітла зъ дочкиами придергала її за руки, Марцель за ноги, а Мошко підрізувавъ її ножемъ съ чорною рукоюю горло, такъ що аль хриснуло. Тобі „хрис

Аптика
подъ „Звѣздою“

ПЕТРА МИКОЛЯША

Олѣй рыбачій зъ мюнх

сѣбѣ, влечиши въ пѣчахъ не заправленыи, дѣл-
того калукошнѣйшаго для дѣлъ скрофулитныхъ въ
терплиющихъ на грудь. Фляшка 80 кр.

Кава гомеопатична

для ЛІЦЕ (Lisse)
на началь 1/4, 1/2 и 1 фунтовыхъ. Фунтъ 60 кр.

КАВА зъ жолуди

найлучшій супротивъ правдивой кавы, дающій зла-
чевый и пожигающий напитокъ, пакетъ 10 кр.

ЧОКОЛІДА ГОМЕОПАТИЧНА

измененія безъ прінципа, цѣла начинъ 1 кр. 58 кр.

або начинъ 75 кр.

КАКАО сточеній зъ порошкомъ

цѣлое пуделько 70 кр., пакетъ пуделько 40 кр.

Молоко згущене швейцарске

измененіе средство пожизнене для дѣтей, пушка
55 кр.

Нестля порошокъ для дѣтей

заступающій зовѣтъ материнскій кормъ
пушка 90 кр.

ЛІБІГА ЕКСТРАКТЪ зъ мяса

изъ господарствъ необходимый для выработки
доброго, сильного роскошы, въ пушкахъ по кр. 85,
кр. 165, 275 и 530.

ТАРІОСА Р. GROULT

дающія дуже пожизнену зупу
пачка 70 кр.

Екстракти зъ солоды

изъ рожныхъ фабрикъ, въ пр. Sehiring'a, Lieba'go,
Lödissa'гетъ и въ рожныхъ додаткамъ, якъ хи-
никою, рыбачими олѣемъ, вапномъ, жељозомъ, по
60, 90 кр. и 1 кр.

ВОДА ДО ОЧЕЙ

РОМЕРСГАВЗЕНА
пушка 1 кр. 30.

Мораса ПЛІНЬ

скрѣпляющій волосье
пушка 80 кр., цѣла 1 кр. 20 кр.

Кромъ тутъ нанесенныхъ есть що множествомъ іншихъ средствъ до лѣчения, пригодно хирургичныхъ и матеріаловъ.

ВИНА МОИ ЛЬЧАЩІИ и НАНОВъ

для хорыхъ и реконвалесцентовъ
реномованныхъ аптекахъ Галичини и Кракова, якъ такожъ въ всѣхъ краяхъ коронныхъ.

Высылки поштою або желѣзницю виконуються безъ проволоки.

для КАРОЛЯ МИКОЛЯША

Іспанський вина лѣчничий

приміжъ знаменитими въ сіфонтаками ВІІІ. проф. и
докторомъ Беніщенко, Владіїмъ Генріхомъ Fernwald,
Святія, Альманічою, Loriuser'a, Корчаківською, Вад-
имаю, Еда, Савинікою, Зембінською, Сінвалівською,
Волією, Заловецькою, Стандовською и Матії Акубов-
ского отищачкою, проф. Хемію дра Радинською і
хемічною достіжкою и знаменитими ученіями:

Іспанське вино Хінове

для скрѣплення.

Іспанське вино Хіново-Желѣзисте

противъ безкровності и первовихъ хоробъ.

ІСПАНЬСКЕ

ВИНО ПЕНТОНОВЕ

противъ вихудія въ хоробахъ упортихъ, по-
корю перехідного пристою въ крону.

Іспанське

ВИНО РУМБАРВАРОВЕ

противъ катарію жолудка и кашою.

Тожъ само вишне поименоваными професорами
и лікарями за найлучший признакъ:

Для хорыхъ и реконвалесцентовъ

КОНЯКЪ GRANDE CHAMPAGNE

четверть-литрова бутелька 1 кр. 80 кр.

ВИНО ТОКАЙСКЕ СТАРЕ

четверть-литр. бут. 2 кр. 50 кр.

Вино маляга старе

четверть - литрова бутелька 1 кр. 20 кр.

Вино іспанське для реконвалесцентовъ.

четверть-литрова бутелька 1 кр.

Пластеръ на нагнѣтки Боксбергера

шиб 35 кр.

Кровянка все свѣжа

склянка банка 1 кр. 20 кр.

во Львовѣ

поручас:

Чукорки солодовій власні і

ЧУКОРКИ ЖХОВІ

противъ кашлів, хріпкімъ і болісмъ гориць

ЗЕРНЯТА АНТИКАТАРАЛЬНІЙ

для VOSSA

пуделько 70 кр.

Правдивій зернятія Моризона

пуда пуделько 1 кр. 150 и 350.

Правдивий СІРРОПЪ PAGLIANO

блішки 1 кр.

Порошки Зайдлицкій

власного виробу, неуступаючій жалюзімъ і

шашкамъ що до ліку, пуделько 1 кр.

Горівка француска зъ Бордо

справдженія въ тутъ до фляшковъ підвищеної:

частка 1/2 фляшка 60 кр., цѣла фляшка 1 кр.

зъ солюю іблівія пріпаве B. Lee 1/2 фляшка

70 кр., цѣла фляшка 120.

Вода салициловая и порошокъ салициловий

до устъ, іблівчукое средство до консервованія кур-

батъ и противъ немиломъ вонъ тъ устъ, саліци-

води 60 кр., пуделько порошку 30 кр. и 1 кр.

ПОМАДА ALKAЛОІD

найлучша помада до волосъ, скріплюча ці-

ростъ і вдережуюча випадання волосъ, солікъ

60 кр.

— Вода КОЛЬОНЬСКА —

власного виробу, дуже добре, по 60 кр. и 1 кр.

І. М. Фаріні о половину менші фляшки 50

гр., 1 кр.

ПАРФУМЫ французькій

власного виробу.

ПУДЕРЪ французькій правдивий

и власного виробу.

Плынъ на отмороженія, власного виробу.

Оцель десінфекційний, власні, виробу.

Годзьбінія Малишевського

противъ ревматизму и гостиви.

ВОДА ДО УСТЬ АНАТЕРИНОВА

власного виробу, ф. 40 кр.

ОЛѢЙЪ зъ сосни Pinus Punilio

до розтрітування въ воздухъ, фляшочка 80 кр.

Глицеринові вироби Зарга,

ріжкій мыла, креми глицеринові и чиста гли-

церінія.

К. Диккенс
Новорічній Дзвоны

Цена 60 кр. съ пер. 60 кр.

Достати можна въ адми-

ністрації „Діла“ або въ

книгарії Ставропітійської.

Станіслав Дарчук
поясненія Европи та
своїхъ відомостей
въ землі Україні
въ 2 кр. 20 кр., въ
самому постійні 1 кр.

Достати можна въ кни-

гарії „Діла“ або

книгарії Ставропітій-

ської.

Румъ, Конікъ, дріж-

ка, вінегретъ, вінегретъ

ізъ яловичини, вінегретъ